

Arabská literatura

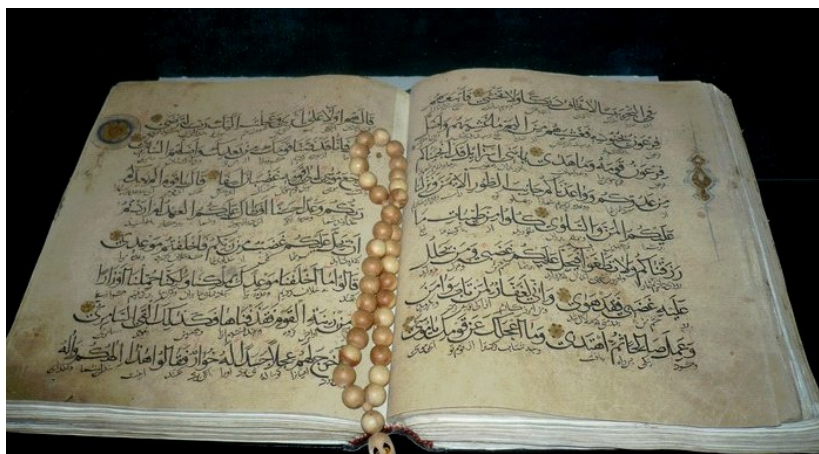
Arabské písmo

- Nemá sice velká a malá písmena, většina písmen má 4 podoby: pro výskyt na počátku slova, uprostřed, na konci nebo samostatně.
- Píše se zprava doleva.

Házev	Výslovnost	Samotné	Na konci	Uprostřed	Na začátku
alif	[ʔ]	ا	ا		
ba:	[b]	ب	ب	ب	ب
ta:	[t]	ت	ت	ت	ت
tha:	[θ]	ث	ث	ث	ث
ji:m	[j]	ج	ج	ج	ج
ħa:	[ħ]	ح	ح	ح	ح
kha:	[x]	خ	خ	خ	خ
da:l	[d]	د	د		
dha:l	[ð]	ذ	ذ		
ra:	[r]	ر	ر		
za:	[z]	ز	ز		
si:n	[s]	س	س	س	س
shi:n	[ʃ]	ش	ش	ش	ش
sa:d	[s]	ص	ص	ص	ص
da:d	[d]	ض	ض	ض	ض
ta:	[t]	ط	ط	ط	ط
za:	[z]	ظ	ظ	ظ	ظ
'ain	[ʕ]	ع	ع	ع	ع
ghain	[ɣ]	غ	غ	غ	غ
fa:	[f]	ف	ف	ف	ف
qa:f	[q]	ق	ق	ق	ق
ka:f	[k]	ك	ك	ك	ك
la:m	[l]	ل	ل	ل	ل
mí:m	[m]	م	م	م	م
nu:n	[n]	ن	ن	ن	ن
ha:	[h]	ه	ه	ه	ه
wa:w	[w]	و	و		
ya:	[y]	ي	ي	ي	ي

Korán (قرآن *qur'ān*)

- To, co je „určeno ke čtení“
- Svatá kniha islámu, která podle muslimů obsahuje doslovné zjevení Mohamedovi.
- Muslimové věří, že Korán obsahuje doslovně zaznamenané zjevení, jehož se Mohammedovi dostalo prostřednictvím archanděla Gabriela.
- Sesílání veršů trvalo 23 let. Do dnešní podoby byl sestaven až po Mohamedově smrti. Korán byl první uchováván v paměti Mohameda a muslimů.
- Je sice rozdělen na 114 **súr** (kapitol) a 6236 **áj** (veršů)

Tisíc a jedna noc (كتاب ألف ليلة وليلة) *Kitāb Alf Layla wa-Layla*

- Středověká anonymní sbírka lidových pohádek, bajek, anekdot a dalších příběhů, která vznikala zhruba od 7. do 16. století a podává věrný obraz společenských poměrů a zvyklostí tehdejšího arabského světa.
- Nejstarší část sbírky je indického původu. Do arabštiny byla sbírka převedena koncem 7. století, byla podstatně rozšířena.
- Do sbírky byly přebírány i staré mezopotamské mýty, řecké, byzantské i židovské náměty, dějepisná literatura, cestopisy a poučné příběhy.
- Ve sbírce je mnoho odkazů na Korán.
- Všechny pohádky a příběhy jsou vypravovány během tzv. rámcového příběhu, jehož hlavními postavami jsou král Šahriár a dívka jménem Šahrazád
- K nejznámějším příběhům u nás (především díky výboru pro děti od básníka Františka Hrubína) patří:
  1. *Dobrodružství Sindibáda Námořníka,*
  2. *Alí Baba a čtyřicet loupežníků,*
  3. *Aládín a kouzelná lampa.*

Avicenna

- Učenec, filozof, politik, básník, přírodovědec a lékař.
- Považován za „otce moderní medicíny“
- Autorem děl o fyzice, matematice a astronomii, nejvíce o medicíně a filozofii
- Zformuloval zákon pohybu, kritizoval alchymisty

Kánon medicíny (*Al-Kánún fī ṭibb*)

- Sbírka řecko-arabské lékařské moudrosti.
- Dílo se stalo vedle nejdůležitějším lékařským pramenem středověku. Sloužilo jako základní učebnice žáků lékařství.
- Kánon je rozdělen na pět knih.
  1. *kniha - přehled teoretického a praktického lékařství.*
  2. *kniha - soupis léčiv.*
  3. *kniha - popisy jednotlivých nemocí*
  4. *kniha - nemoci a stavy povšechné*
  5. *kniha - příprava a užívání léků*